

Natura 2000 område nr. 77 Uldum Kær, Tørring Kær og Ølholm Kær

Områdebeskrivelse

Området ligger mellem Tørring og Åle, hvor Gudenåen løber gennem et stort kærområde bestående af vidtstrakte tilvoksningsmoser, rørskove og ferske enge. Der findes enkelte eng- og kærområder med en artsrig flora. Ved store vandafstrømninger kan størstedelen af kærområdet blive oversvømmet. Området fungerer på den måde som en afstrømningsregulator for Gudenåen. Kærene har tidligere været udnyttet til tørvegravning, og der findes en del meget store vandfyldte tørvegrave. I perioder med oversvømmelse står gravene i forbindelse med hinanden. Det samlede areal er på ca. 1.049 ha.

Vigtigste naturværdier

Området er udpeget for at beskytte 6 forskellige naturtyper og 4 arter, herunder 2 fuglearter.

Området rummer mange store tørvegrave, som er af naturtypen næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaksarter eller naturtypen brunvandede søer. Det er karakteristisk for søerne, at de rummer store bestande af gul åkande. Området er også udpeget på grund af Gudenåen og dens tilløb, som er vandløb med vandplanter. Gudenåen har et forløb på godt 7 km gennem kærene. I Gudenåen og dens tilløb lever bæklampret. Også odder forekommer i området.

Naturtyperne tidvis våd eng, rigkær og hængesæk forekommer i det meget store kærområde. Her ses karakteristiske stararter samt 2 orkidéarter. I området findes desuden ynglende rørhøg og isfugl.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret. De væsentligste er nævnt her:

De fleste naturtyper, som området er udpeget for at beskytte, vurderes at være påvirket af atmosfærisk kvælstofdeponering (eutrofiering) samt af unaturlige vandstandsforhold som følge af dræning og grøftning.

Tilgroning med rørskov og flydebladsvegetation er en trussel i de næringsrige søer. Tilgroning med træer, buske og høje urter er en akut trussel mod områdets forekomster af tidvis våd eng, rigkær og hængesæk, idet der er mange områder, der enten ikke afgræsses/slås, eller hvor det ikke sker i nødvendigt omfang. Arealerne af tidvis våd eng og rigkær er derfor forholdsvis små set i forhold til områdets størrelse og potentiale. Gødskning og sprøjtning er en trussel for dele af rigkærene. Invasive arter er fundet enkelte steder i kærområdet. Forstyrrelser af dyrelivet fra 2 skydebaner forekommer lokalt.

Målsætning og indsats

Den overordnede målsætning for området er, at områdets kærnatur på sigt sikres som et naturområde præget af store, sammenhængende lysåbne og artsrige naturarealer omkring

Gudenåens naturligt slyngede forløb og også med plads til større forekomster af sammenhængende pilekrat – og med store velegnede levesteder for områdets yngle- og træk-fugle. Vandløbsstrækninger sikres en gunstig bevaringstilstand. De truede naturtyper i området, tidvis våde enge og rigkær, skal prioriteres højt, begge naturtypers areal skal øges, og der skal skabes sammenhæng mellem forekomsterne.

Indsatsen vil helt overvejende dreje sig om sikring af og/eller genindføre lysåbne forhold ved rydning af opvækst og drift (græsning) af naturtyperne samt ved at gennemføre en indsats for en forbedret hydrologi, ligesom der skal sikres gode levesteder for f.eks. bæklampret, odder, rørhøg og isfugl. Invasive arter skal bekæmpes. Der foretages en øgning af arealet af og sammenkædning af forekomsterne af tidvis våd eng og rigkær, hvor det naturmæssigt er muligt.

Oversigt over de væsentligste virkemidler til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke relevant
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter	X			
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger	X			
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	X			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)				X
Reducere forstyrrelser			X	
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder		X		
Sammenkædning af naturarealer Fx ved udlæg af naturarealer til samdrift af mindre og adskilte naturområder.	X			